

Atter har Det Danske Sprog- og Litteraturselskab beriget den danske Reformationslitteratur med en pragtfuld og i alle Henseender monsterværdig Facsimileudgave af Hans Tausens Postil, I—II Bd., (1934). Mest Interesse for en Historiker knytter der sig til Bjørn Kornerups udmærkede — desværre altfor korte — Oversigt over den middelalderlige Prædikens Historie, de bibliografiske Oplysninger og Vurderingen af Postillens litterære og homiletiske Værdi (Indledning og Noter, I, S. 1—151). Angaaende Udarbejdelsen af Hans Tausens Postil antager Dr. Kornerup, at de to Hovedpartier af Postillen formodentlig har foreligget færdige Aar 1536 (S. 11). Her kan Tausens Inddeling af Kirkeåret maaske vise Vejen til en nøjagtigere Bestemmelse af Tidspunktet for Postillens Fremkomst. Hans Tausen anfører nemlig i »Vinterparten« kun 5 Søndage efter Epifani, i »Sommerparten« 26 Søndage efter Trinitatis. Havde han derimod regnet med Paaskens to yderste Tidsgrænser, vilde han have faaet 6 Søndage e. Ep. (Paaske = 22—25. IV) og 27 Søndage e. Tr. (Paaske = 22.—26. III). Vinterparten maa derfor være skrevet Aar 1536 (i det Aar var der 5 Søndage e. Ep., Paaske = 16. IV), Sommerparten Aar 1537 (26 Søndage e. Tr. og Paaske = 1. IV). III. Del (Passionshistorien) er ifølge Dedikationen skrevet Aar 1538. — I. Bd. S. 18, Anm. 2 mangler en Henvisning til den fejlagtige Aarstalspaategning paa Træsnittet i II, 2. — Postillerne (af »post illa« verba sc. textus evangelii) har spillet en betydelig Rolle i den katolske Middelalder. Mest kendt i denne Sammenhæng er Nicolaus af Lyra (ca. 1270—1340), som skrev flere »postillæ perpetuæ in vetus et novum Testamentum«. Fra den førreformatoriske Tid (1470—1519) kan der nævnes over 103 forskellige Oplag af trykte Postiller (cfr. Falk: Die Druckkunst im Dienste der Kirche, Köln 1879, S. 29—33, 80—83. Die Bibel am Ausgange des Mittelalters, Köln 1905, S. 31—33).

Alfred Otto.

Siden Sandvig 1779 i Suhms »Samlinger til den Danske Historie«, I, udgav et Udtog af de antikvariske Præsteindberetninger, der — som det synes — blev indhentet til Brug for Ole Worm, har man været opmærksom paa denne Kildes Betydning i historisk, topografisk og folkloristisk Henseende. Mere eller mindre fyldige Uddrag af de skaanske Indberetninger er senere meddelt af N. Sjøborg (1801) og i »Skånska folkminnen« (1929), men først i 1934 har man faaet en fuldstændig, paa videnskabelige Principper bygget Ud-gave i John Tuneld: *Prästrelationerna från Skåne och Blekinge av år 1624*, udsendt som Bind XVIII af »Skrifter utgivna